ວິທີໃຊ້ຖົງຢາງອະນາມັຍ

Using condoms

1. ໃຫ້ລົມກັບຄູ່ນອນຂອງທ່ານກ່ອນ ຈະໃຊ້ຖົງອະນາມັຍ
2. ກວດເບິ່ງວ່າຖົງນັ້ນຍັງຢູ່ພາຍໃນ ກຳໜົດເວລາໃຊ້ໄດ້ ('use by' date) ຢູ່
3. ໃຫ້ທົດລອງໃຊ້ຖົງນີ້ກ່ອນ ໂດຍໃຊ້ ແບບຕ່າງໆເພື່ອໃຫ້ຖືກຂນາດແລະ ຄວາມເໝາະສົມ
4. ເອົາຖົງໃສ່ກ່ອນຈະມີການຮ່ວມເພດ ຣະວັງຢ່າໃຫ້ແຫວນສິ່ງແຫຼມຄົມ ຕ່າງໆມາເກາະໃຫ້ມັນຂາດ
5. ເອົາສຸບໃສ່ກ່ອນຈະມີການຮ່ວມເພດ ຣູດມັນລົງໄປຈົນສຸດ
6. ຕອນຖອນອອກນັ້ນ ໃຫ້ຈັບຣິມຖົງ ນັ້ນໄວ້
7. ໃຫ້ໃຊ້ຖົງຊະນິດທີ່ມີນ້ຳຫຼໍ່ລື່ນປະ- ເພດເປັນນ້ຳ ເຊັ່ນເຄວາຍເຢັນລີ (KY Jelly) ຫຼື ເວັດສະຕັຟຟ໌ (Wet Stuff)
   ຢ່າໃຊ້ປະເພດທີ່ມີນ້ຳຫຼໍ່ລື່ນທີ່ເປັນ ນ້ຳມັນ ເພາະມັນຈະເຮັດໃຫ້ຖົງ ເປື່ອຍ
8. ເມື່ອໃຊ້ແລ້ວໃຫ້ເອົາຖິ້ມໃສ່ກະໂຖ່ງ ຂີ້ເຫຍື້ອ ຢ່າຖິ້ມລົງສ້ວມຖ່າຍ

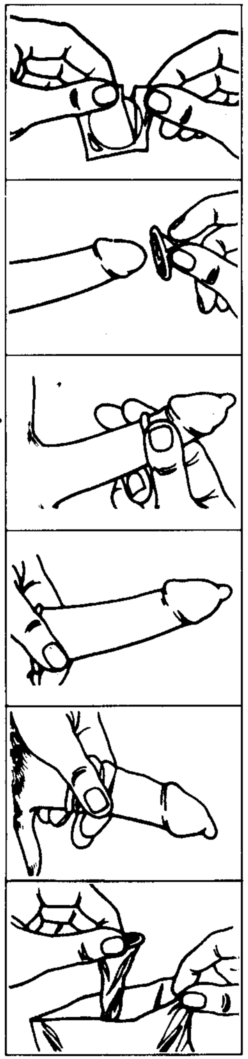

NSW SEXUAL HEALTH SERVICES

Providing free and confidential sexual health care.

Albury	Ph: (02) 6058 1831
Balranald	Ph: (03) 5027 2345
Bourke	Ph: (02) 68722145
Broken Hill	Ph: (08) 8088 5800
Canterbury	Ph: (02) 9718 7655
Coffs Harbour	Ph: (02) 6659 1916
Dubbo	Ph: (02) 6885 1700
Forster	Ph: (02) 6555 6822
Gosford	Ph: (02) 4320 2114
Goulburn	Ph: (02) 4827 3470
Katoomba	Ph: (02) 4780 6060
Kings Cross	Ph: (02) 9360 2766
Kogarah	Ph: (02) 9350 2742
Lightning Ridge	Ph: (02) 68291022
Lismore	Ph: (02) 6620 2980
Liverpool	Ph: (02) 9827 8022
Manly	Ph: (02) 9977 3288
Marrickville	Ph: (02) 9560 3057
Newcastle	Ph: (02) 4923 6909
Nowra	Ph: (02) 4423 9353
Orange	Ph: (02) 6361 9906
Parramatta	Ph: (02) 9843 3124
Penrith	Ph: (02) 4724 2507
Port Kembla	Ph: (02) 4276 2399
Richmond	Ph: (02) 4578 1622
St Leonards	Ph: (02) 9926 7414
Sydney City	Ph: (02) 9382 7440
Tamworth	Ph: (02) 6766 3095
Taree	Ph: (02) 6551 1315
Wagga Wagga	Ph: (02) 6938 6492

LAO

ຂີ້ກະຕອດໃນອະວັຍວະເພດ

Genital Warts

SYDNEY SEXUAL HEALTH CENTRE

ສູນສຸຂພາບທາງເພດຂອງຊິດນີ
ແລະ ໜ່ວຍການຄົ້ນຄວ້າເວຊສາດທາງເພດສຸຂພາບ
ມະຫາວິທຍາໄລ ຊິດນີ/ມະຫາວິທຍາໄລ ນິວເຊົາເວລສ໌

November 1994

ຂີ້ກະຕອດໃນອະວັຍວະເພດ (ແລະທະວານໜັກ)
Genital and anal warts virus infection

ພະຍາດນີ້ເກີດມາຈາກແມ່ພະຍາດຫຼາຍຢ່າງທີ່ມາຈາກເຊື້ອ Human Papiloma Virus (HPV) ທີ່ມີຢູ່ຕາມເຂດດັ່ງກ່າວຂອງຮ່າງຄົງ ເພາະວ່າ ມັນມັກ ຄວາມອຸ່ນ ແລະຄວາມຊຸ່ມ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ພະຍາດນີ້ ອາດຈະເກີດຈາກແມ່ພະຍາດປະມານ 70 ຊະນິດ ຊຶ່ງອາດຈະກະທົບກະເທືອນພາກຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍຄົນ. ພະຍາດດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະມີລັກສະນະດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດທີ່ອາດຈະເບິ່ງເຫັນໄດ້ (visible warts) ຕາມພາກຕ່າງໆໃນ ເຂດອະວັຍວະເພດ ຫຼື ທະວານໜັກ
- ອາການທີ່ເບິ່ງກັບຕາບໍ່ເຫັນ (sub-clinical infection) ແຕ່ວ່າ ຖ້າ ໄປກວດ ສ່ອງເບິ່ງ ໂດຍການເຮັດການກວດແບບ 'Pap smear' ຫຼື 'biopsy' ແລ້ວອາດຈະເຫັນເຊື້ອໄວຣັສຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ.
- ອາການທີ່ແມ່ພະຍາດຍັງບໍ່ກຳເລີບເທື່ອ (latent infection) ເຊື້ອໄວຣັສນີ້ ອາດຈະຖືກຄົ້ນພົບໂດຍການໃຊ້ວິທີກວດທີ່ຕາມທຳມະດາແລ້ວໃຊ້ແຕ່ໃນການຄົ້ນຄວ້າວິຈັຍເທົ່ານັ້ນ.

ຈະຕິດພະຍາດນີ້ໄດ້ຢ່າງໃດ ?
How does someone get infected?

ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດທີ່ເບິ່ງເຫັນດ້ວຍຕານັ້ນ ອາດຈະຕິດຕໍ່ດ້ວຍການຮ່ວມເພດ ແລະຈະປາກົດໃຫ້ເຫັນລະຫວ່າງ 3 ຫາ 12 ເດືອນ. ເປັນທີ່ສັນນິດຖານກັນວ່າ ສຳລັບອາການທີ່ເບິ່ງບໍ່ເຫັນດ້ວຍຕານັ້ນ ກໍອາດຈະຕິດຕໍ່ກັນດ້ວຍວິທີດຽວກັນ, ແຕ່ວ່າຫຼັກຖານຈາກການຄົ້ນຄວ້າຍັງບໍ່ຄັກແນ່ເທື່ອ.

ຈະປົວໄດ້ແບບໃດ ?
What is the treatment?

ດ້ວຍເຫດວ່າພະຍາດນີ້ເກີດມາຈາກເຊື້ອໄວຣັສ ການປົວມີແຕ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ກຳຈັດຸ່ມຂີ້ກະຕອດຫຼືແຫຼ່ງຂອງພະຍາດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ວ່າອາດຈະບໍ່ຈຳກັດເຊື້ອໄວຣັສນັ້ນ. ການກຳຈັດຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດນີ້ອາດຈະເຮັດດ້ວຍການທານ້ຳຢາ 'ໂປໂດພິລລິນ' (podophyllin) ຫຼື 'ໂປໂດໄຟໂລ-ຕ໊ອກຊິນ' (podophylotoxin) ຫຼືໃຊ້ຄວາມເຢັນຈີ້ອອກ, ຈູດອອກຫຼືໃຊ້ແສງເລເຊີ. ຫຼັງຈາກການປິ່ນປົວດັ່ງກ່າວນີ້ແລ້ວ ຂີ້ກະຕອດນີ້ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃໝ່ໄດ້. ອາການທີ່ກຳລັງເລີ້ມຕົ້ນຢູ່ບໍລິເວນປາກມົດລູກຂອງຜູ້ຍິງນັ້ນ ອາດຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວທັນທີຊຶ່ງນາຍໝໍຫຼືນາງໝໍຂອງທານຈະປຶກສາກັບທ່ານວາວິທີໃດຈະເໝາະສົມ.

ພະຍາດນີ້ຈະພາໃຫ້ເກີດໂຣກມະເຮງບໍ?
Does HPV cause cancer?

ຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດບາງຢ່າງທີ່ກາວມານີ້ເຄີຍຖືກສັນນິຖານວ່າມີສ່ວນກ່ຽວກັບການຜິດປົກກະຕິຂອງປາກມົດລູກຂອງຜູ້ຍິງ ອະວັຍະວະເພດຜູ້ຊາຍ ແລະປາກທະວານໜັກ. ແຕ່ວ່າເປັນທີ່ເຊື່ອຖືກັນວ່າ ມີແຕ່ເຊື້ອໄວ-ຣັສບາງຢ່າງເທົ່ານັ້ນທີ່ມີສ່ວນສຳຄັນໃນການເຮັດໃຫ້ເປັນໂຣກມະເຮງສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວນີ້ ສ່ວນຫຼາຍອາດຈະມີປັດໃຈຢ່າງອື່ນມາກ່ຽວຂ້ອງ ຕົວຢ່າງ ການສູບຢາ. ຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດທີ່ເຫັນດ້ວຍຕາໄດ້ນັ້ນສ່ວນຫຼາຍຈະບໍ່ນຳໄປເຖິງການປ່ຽນແຊ້ຈົນເປັນໂຣກມະເຮງໄດ້. ເຊື້ອໄວ-ຣັສທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທີ່ຜິດປົກກະຕິອາດຈະທຳໃຫ້ເກີດມີອັກເສບໂດຍບໍ່ສະແດງອາການປານໃດ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນພວກໄວຣັສທີ່ເບິ່ງດ້ວຍຕາບໍ່ເຫັນ.

ພະຍາດນີ້ຈະສາມາດຕິດຕໍ່ຫາຄູ່ນອນບໍ?
Can this infection be passed on to a sexual partner?

ຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດນີ້ອາດຈະຕິດຕໍ່ກັນໄດ້ໂດຍການຮ່ວມເພດ. ກະຕອດທີ່ເບິ່ງດ້ວຍຕາບໍ່ເຫັນນັ້ນ ອາດຈະຕິດຕໍ່ໄດ້ໂດຍການຮ່ວມເພດກໍໄດ້ ແຕ່ວ່າທາງແພດຍັງບໍ່ມີຫຼັກຖານຄັກແນ່ເທື່ອ. ຜູ້ທີ່ມີຄູ່ນອນເປັນປະຈຳ ແລະບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຖົງອະນາມັຍ (ຄອນດອມ) ນັ້ນອາດຈະຄວນລົມກັບຄູ່ນອນຫຼືກັບນາຍໝໍ ຫຼືນາງໝໍຂອງທ່ານວ່າ ທ່ານສົມຄວນໃຊ້ຖົງຢາງອະນາມັຍຫຼືບໍ່. ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄູ່ໃໝ່ຫຼືມີຄູ່ຊົ່ວຄາວນັ້ນ ກໍຄວນໃຊ້ຖົງຢາງອະນາມັຍນີ້ໂລດ ເພາະອັນນີ້ ອາດຈະເປັນການຊ່ວຍທ່ານບໍ່ໃຫ້ຕິດພະຍາດຢ່າງອື່ນອີກດ້ວຍ.

ຄວນໃຫ້ຄຳແນະນຳຢ່າງໃດແກ່ຜູ້ທີ່ຕິດພະຍາດນີ້ ຫຼືກຳລັງປົວພະຍາດນີ້ຢູ່?
What advice should be given to people with, or being treated for, this infection?

- ຖ້າທ່ານກຳລັງປິ່ນປົວຕຸ່ມຂີ້ກະຕອດນີ້ ທ່ານຄວນຮັກສາບໍລິເວນນັ້ນໃຫ້ແຫ້ງແລະສະອາດ ໂດຍການໃຊ້ນ້ຳເກືອລ້າງແລ້ວເຊັດມື້ລະເທື່ອກໍພໍ.
- ຄູ່ນອນຂອງທານກໍຄວນຈະໄປກວດເບິ່ງວ່າມີພະຍາດນັ້ນຫຼືບໍ. ຖ້າທ່ານບໍ່ແນ່ໃຈວ່າຈະເລີ້ມລົມກັບຄູ່ນອນຂອງທານຢ່າງໃດນັ້ນ ກໍໃຫ້ໄປປຶກສາກັບນາຍໝໍ ນາງໝໍ ຫຼືຜູ້ແນະນຳກ່ອນກໍໄດ້.
- ໃຫ້ຫລຸດການສູບຢາລົງ ຫຼື ຫຍຸດສູບຢາເສັຽ.
- ສຳລັບຜູ້ຍິງ ທ່ານຄວນໄປກວດປາກມົດລູກ (ແພັບສເມັຽ) ເປັນປະຈຳ. ທ່ານໝໍ ຫຼືນາງໝໍຈະໃຫ້ຄຳປຶກສາວ່າ ທ່ານຄວນໄປກວດຍາມໃດ
- ໃຫ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາມັຍກັບຄູ່ນອນໃໝ່ ຫຼືກັບຄູ່ນອນຊົ່ວຄາວ.